

ERICA JAMES

De bloemenjaren

De Fontein

Eerste druk april 2015

Oorspronkelijke titel *The Dandelion Years*

First published in Great Britain in 2015 by Orion Books, an imprint of
The Orion Publishing Group Ltd, London

Copyright © 2015 Erica James

The moral right of Erica James to be identified as the author of this work has
been asserted in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Copyright © 2015 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Ans van der Graaff

Omslagontwerp Wil Immink Design

Omslagillustratie © Anna Subbotina/Shutterstock

Opmaak binnenwerk V3-Services, Baarn

ISBN 978 90 261 3797 6

ISBN e-book 978 90 261 3798 3

NUR 302

www.uitgeverijdefontein.nl

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande
– overleden of nog in leven zijnde – personen berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd
en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch,
door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

1

Saskia was vandaag jarig.

Ze werd tweeëndertig en je kon gerust zeggen dat ze helemaal uit de pas liep met de meeste andere tweeëndertigjarigen. Je kon ook gerust zeggen dat dit deels een onvermijdelijk gevolg was van het feit dat ze nog steeds bij haar vader en haar twee opa's woonde. Hoewel een hoop mensen de situatie vreemd en verre van ideaal zouden vinden, voelde Saskia nooit de behoefte die te verdedigen of te rechtvaardigen. Bovendien was de gezinssamenstelling al zó lang hetzelfde dat ze zich moeilijk een ander leven kon voorstellen: het was gewoon zo.

Saskia zat op de kussens voor het raam van haar slaapkamer naar opa Oliver te kijken, die met een rieten mandje in zijn hand en een oude tuindersjas over zijn pyjama op zijn gemak door de koude tuin liep. Het was een vertrouwde aanblik. Afgezien van enkele weken in november toen hij in het ziekenhuis had gelegen om zijn door artrose aangetaste knie te laten vervangen, liep hij elke morgen naar het kippenhok om de eieren onder de kippen vandaan te halen. Weer in de keuken zette hij zijn buit op het aanrecht naast het Agafornuis, waarop opa Harvey begon te mopperen dat hij het mandje altijd in de weg zette. Zodra hij zijn klacht had geuit, pakte opa Harvey wat hij nodig had om het ontbijt klaar te maken. Ze begonnen de dag bij voorkeur met roerei of gepocheerde eieren op toast, al kozen Saskia en haar vader, die zich wat meer bewust waren van hun cholesterolgehalte, geregeld voor havermout of cornflakes. In de keuken zwaaide Harvey de scepter en Oliver was verantwoordelijk voor de tuin. Ze hadden allebei hun eigen plek waar ze de baas waren en ze hadden allebei hun ingesleten gewoontes.

Saskia bleef naar de lange, lichtelijk gebogen gestalte van haar zesentachtigjarige grootvader kijken, die rustig door de tuin terug naar het huis liep. Zijn adem vormde wolkjes in de koude februarilucht. Saskia kon zien dat het een van die magische, bitter koude

dagen zou worden, waarop de met rijp bedekte bodem onder je voeten hard was als staal en de laagstaande zon zwakjes scheen maar geen warmte gaf. De velden voorbij de tuin waren ook berijpt en uit de top van een van de nabije eikenbomen vloog een stel roeken luid krassend op.

Toen haar grootvader uit het zicht verdwenen was, wist ze dat hij veilig binnen was. Ze liep weg bij het raam en begon zich aan te kleden.

De dag mocht dan zijn begonnen als elke andere, toch was die anders, en niet alleen omdat het Saskia's verjaardag was. Het was ook de dag van het tragische ongeluk dat hun leven overhoop had gegooid en waardoor ze hier op Ashcombe waren beland. Tweentwintig jaar geleden waren haar moeder en beide oma's samen gaan winkelen, en nooit meer teruggekomen. Een vreselijk auto-ongeluk had abrupt een einde gemaakt aan hun leven.

Saskia was destijds tien, oud genoeg om door verdriet te worden overmand, maar niet oud genoeg om het trauma van een dergelijk verlies te kunnen verwerken. Het duurde weken voordat haar vader van huis kon gaan zonder dat zij hysterisch werd van angst, bang dat hij niet terug zou komen.

Harvey – de vader van haar moeder – was degene geweest die had geopperd dat het hen allemaal zou helpen als ze samen gingen wonen. Hij vond dat haar vader hier niet alleen voor zou moeten staan, dat ze er in feite geen van allen alleen voor zouden moeten staan. Binnen acht maanden hadden ze hun middelen bij elkaar gelegd en waren ze hierheen verhuisd.

Saskia was op het eerste gezicht verliefd geworden op Ashcombe. Het was het mooiste huis dat ze ooit had gezien; het had een grillige indeling, Suffolk-roze muren en stond aan de rand van het dorpje Melbury Green. De tuin van bijna een hectare grensde aan open velden, de rivier de Stour en een secundaire weg die door het licht golvende landschap van Suffolk kronkelde. Naar het westen voerde de weg naar Cambridge en in oostelijke richting lagen de stranden van Southwold en Aldeburgh.

Met het onberispelijk gedekte rieten dak en de sierlijke nok, de met klimrozen begroeide schuine roze muren en een boomgaard vol appel-, peren- en pruimenbomen, deed het huis denken aan

een sprookje. Vanaf de dag dat ze erin trokken, werd het hun toevluchtsoord, een betoverende en afgeschermd oase waarin het langzame herstel kon beginnen.

‘Daar ben je!’ begroette haar vader haar toen ze de keukendeur openduwde en werd verwelkomd door de warmte van het Aga-fornuis. ‘We wilden al opsporingstroepen sturen om je te zoeken. Hartelijk gefeliciteerd!’

‘Ja, lieve meid, van harte gefeliciteerd,’ viel opa Oliver hem bij. Hij pakte haar bij de arm en trok haar naar een kleine stapel cadeaus en kaarten die op haar gebruikelijke plek aan tafel lag.

‘Tweeëndertig,’ zei opa Harvey grinnikend, en hij kuste haar op de wang, ‘dat klinkt al echt volwassen.’

‘Ik vind het eerder zorgwekkend oud klinken,’ zei Saskia met een grimas.

‘Wat een onzin! Ga nou maar zitten, dan zullen we proberen aan al je verjaardagsgrillen en -wensen te voldoen. Wat kan ik als ontbijt voor je klaarmaken?’

‘Weet je wat, ik denk dat ik vandaag maar eens roerei riskeer.’

‘Goede keus, al zeg ik het zelf. Wil je daar toast bij? En misschien een paar plakjes bacon? Schiet eens op, Oliver, blijf daar niet staan, schenk dat meisje een kop thee in!’

‘Oké, oké,’ zei Oliver, en hij rolde met zijn ogen. ‘Je hoeft niet zo op me te vitten.’

Saskia glimlachte vol genegenheid naar de twee die, nog in hun pyjama en ochtendjas, al kibbelend druk in de weer waren in wat zij hun Laurel en Hardy-routine noemde. Ze wist dat ze overdreven vrolijk deden vanwege haar verjaardag, in de hoop dat het haar zou afleiden van de onvermijdelijke schaduw die over de dag lag. Ondanks hun eigen verlies – hun echtgenotes en een dochter – hadden ze altijd hun uiterste best gedaan om ervoor te zorgen dat haar verjaardag niet werd ondergedompeld in het verdriet van hun collectieve gemis. Maar in werkelijkheid was het onontkoombaar dat haar verjaardag hen dwong terug te kijken.

Saskia besepte door het verstrijken van weer een jaar dat de toekomst een grotere bron van zorg voor haar was dan het verleden. Haar grootvaders verkeerden nog in redelijk goede gezondheid,

maar werden er niet jonger op en het idee hen op een dag kwijt te raken bracht een onmetelijke triestheid teweeg. Ze keek naar haar vader en zag aan zijn gezicht dat hij wist waar ze aan dacht. Dat wist hij meestal.

Toen ze voor haar vwo-examen studeerde, had ze op een zaterdagmiddag – toen ze in de antiquarische boekhandel van haar familie aan het werk was – verkondigd dat ze er geen behoefte aan had naar de universiteit te gaan. ‘Drie jaar van zinloze studie zou me vreselijk vervelen,’ had ze gezegd.

‘Wat ben je dan van plan te gaan doen?’ had haar vader gevraagd, nauwelijks opkijkend van de catalogus waaraan hij zat te werken.

‘Hier bij jou werken, natuurlijk,’ had ze geantwoord, ‘en wanneer ik daar niet mee bezig ben, ga ik leren boeken te restaureren, zodat je niet meer de exorbitante bedragen hoeft te betalen die Franklin Reed je daarvoor rekent.’

Hij had haar aangekeken en gevraagd: ‘Hoelang zit je al op dat plannetje te broeden?’

‘Lang genoeg om zeker te weten dat het is wat ik wil. Alsjeblieft, pap, dwing me niet naar de universiteit te gaan, want ik zal me er verschrikkelijk slecht op mijn gemak voelen en er bovendien niet bij horen. En het zou vreselijk zonde zijn van het geld.’

Achteraf gezien was het voor haar vader niet zo moeilijk te raden geweest waar ze werkelijk over inzat. Erbij horen had voor haar immers nooit prioriteit gehad, niet sinds het ongeluk dat haar de helft van haar familie had ontnomen.

De acute schrik van wat er die winterdag was gebeurd toen een chauffeur achter het stuur van zijn vrachtwagen in slaap was gevallen en frontaal op haar moeders auto was gebotst, had haar doodsbang gemaakt om naar school te gaan. Ze was plotseling als aan de grond genageld geweest door angst en de irrationele overtuiging dat wat er nog over was van haar familie iets verschrikkelijks zou overkomen wanneer zij op school was. Ze was immers ook op school geweest toen het noodlot de eerste keer had toegeslagen. Om te zorgen dat ze toch onderricht kreeg, hadden haar grootvaders het op zich genomen haar thuis les te geven. Ze hadden echter wel gezegd dat ze niet voldoende in huis hadden om haar op te leiden voor haar vwo-diploma, dus had ze er met tegenzin in

toegestemd het examenjaar op de plaatselijke middelbare school te volgen. Ze had het beter naar haar zin gehad dan ze had verwacht, maar had tegelijk geaccepteerd dat ze er op sociaal vlak niet echt bij hoorde; ze was te eenzellig en introvert om aansluiting te vinden bij de andere leerlingen.

‘Dit heeft dus niets te maken met eventuele twijfels over hoe je opa’s en ik ons zonder jou moeten redden?’ had Ralph gevraagd toen ze hem vertelde dat ze boekrestaurateur wilde worden. Hij was meteen tot de kern van de zaak doorgedrongen en had precies geweten wat er in haar omging. Natuurlijk had ze ontkend.

Tijdens de dagen daarna had hij er bij haar op aangedrongen er nog eens over na te denken. Hij had gezegd dat ze niet de fout moest begaan via Oliver, Harvey en hem te leven, of erger nog, haar toekomst op te geven omwille van hen. ‘Je moet jezelf zijn en je eigen leven leiden,’ had hij gezegd. ‘We zouden het onszelf nooit vergeven als je door ons de kans misloopt ten volle van het leven te genieten.’ Om zijn punt extra kracht bij te zetten, sloot hij af met: ‘Jij bent niet verantwoordelijk voor ons, Saskia. Dat zou je moeder niet hebben gewild of van je hebben verwacht.’

Ze had er echter geen moment meer over na hoeven denken. Zonder te vertellen dat ze het ondenkbaar vond haar familie in de steek te laten nadat die er alles aan had gedaan om haar een liefdevolle en stabiele jeugd te bieden, had ze haar kleine kringetje vriendinnen uitgezwaaid toen die dat najaar naar de universiteit vertrokken. Ze vond het leuk af en toe van hen te horen hoe het ging, maar benijdde hen niet en had geen spijt van haar keus om thuis te blijven. Ze was precies waar ze wilde zijn en deed wat ze wilde doen. Ze hoorde op Ashcombe thuis en wilde gewoon boeken restaureren.

Net als haar vader was Saskia dol op oude en zeldzame boeken. Ze vond het heerlijk er een vast te houden en de muffe oude geur in te ademen, het verleden te voelen via haar vingertoppen en zich in het leven van het boek te verplaatsen. Hoeveel mensen vóór haar hadden de bladzijden omgeslagen en waren helemaal opgegaan in het wonder van de woorden en afbeeldingen in het boek? Wat voor leven hadden ze geleid? Welk geluk hadden ze ervaren, of welk verdriet?

Ze gaf meestal de voorkeur aan het gezelschap van een kamer vol boeken boven dat van een kamer vol mensen. Boeken waren zwijgende en constante metgezellen die alleen maar troost brachten. Maar bovenal hield ze van het gezelschap van een boek dat ze aan het restaureren was en liefdevol nieuw leven inblies. En niemand hoefde haar te vertellen dat haar keuze om die roeping te volgen een soort metafoor was, omdat ze niet in staat was haar moeder en oma's weer tot leven te wekken.

Dat had haar ex-vriend haar voor de voeten geworpen toen hij begin vorige maand op een avond onverwachts was langsgesproken om haar zijn goede nieuws te vertellen: hij had promotie gehad. 'Vijftien andere kandidaten en ze hebben mij gekozen!' had hij trots gezegd. 'Is dat geen fantastisch begin van het nieuwe jaar?'

Ze was oprecht blij voor hem geweest, maar toen Philip daarna had verteld dat de nieuwe baan overplaatsing inhield van het kantoor in Ipswich naar de vestiging van het softwarebedrijf in Newcastle, en dat hij wilde dat ze met hem meeding om daar een huisje te zoeken en te gaan samenwonen, had het gesprek een heel andere wending genomen.

Verbijsterd dat hij dit allemaal had gepland zonder haar er ook maar iets over te vertellen had ze gezegd: 'Maar Philip, Newcastle ligt hier honderden kilometers vandaan en je weet dat ik mijn familie niet in de steek kan laten. Ik kan niet zo ver bij hen vandaan gaan wonen. Het spijt me, maar daar komt niets van in.'

'Je zou er op z'n minst over na kunnen denken,' had hij vol zichtbare teleurstelling gezegd. 'Ik dacht dat je blij zou zijn. Ik dacht dat je het als een manier zou zien om te ontsnappen.'

'*Ontsnappen?*' had ze stomverbaasd gereageerd. 'Hoezo zou ik moeten ontsnappen?'

'Ontsnappen is misschien niet het juiste woord,' had hij gezegd, terwijl hij plotseling haar blik ontweek en haar werkplaats rondkeek. 'Ik bedoelde gewoon dat dit jou... ons... de kans zou bieden echt samen te zijn.'

Ze was zich ervan bewust dat ze zijn verrassing, zijn moment van glorie zelfs, grondig had verpest en deed haar best daar iets van goed te maken. 'Ik ben heel blij voor je, Philip, maar dit komt voor mij volstrekt onverwacht.' Terwijl ze het zei, bedacht ze echter dat

hij gedurende de acht maanden dat ze nu iets met elkaar hadden, toch zeker wel had kunnen zien wat het leven op Ashcombe voor haar betekende.

‘Je weet hoe het is,’ suste ze, zich afvragend of een relatie-opafstand misschien niet beter zou zijn; die bood de voordelen van een vriendje, zonder dat ze haar leven zou hoeven omgooien. ‘Ik kan niet op stel en sprong alles laten vallen,’ had ze uitgelegd. ‘Ik wil pap niet in de steek laten terwijl Oliver en Harvey waarschijnlijk hulpbe... Nou ja, je begrijpt het vast wel.’

Dat was te veel geweest voor Philip. ‘Je verrekte familie!’ had hij gesnauwd. ‘Je denkt altijd alleen maar aan hen! Ik dacht dat we...’ Hij zweeg abrupt en perste zijn lippen tot een lelijke harde streep op elkaar.

‘Wat dacht je?’ had ze, plotseling boos, gevraagd. *Verrekte familie*. Dacht hij zo over pap en haar grootvaders? Terwijl ze hem altijd zo goed hadden behandeld? Hoe durfde hij!

‘Ik dacht dat we een stel waren,’ had hij gemelijk gezegd. ‘Een stel dat dingen samen deed, dat samen plannen maakte.’

‘Is dat wat je deed toen je je beschikbaar stelde voor een baan in Newcastle?’ beet ze hem toe. Haar geduld was verdwenen. ‘Of dacht je dat je het me zomaar als een voldongen feit kon presenteren en dat ik gewoon achter je aan zou sjokken?’

‘Ik dacht dat je zou accepteren dat het tijd is om volwassen te worden, het huis uit te gaan en een eigen leven te gaan leiden. Je bent eenendertig, Saskia, geen eenentwintig!’

Tweëndertig sinds vandaag, dacht Saskia verdrietig toen ze zich herinnerde hoe kinderachtig Philip nog meer van zijn boze teleurstelling had geuit alvorens haar werkplaats uit te stormen. Hij had de deur zo hard achter zich dicht geslagen dat die weer open sprong, waardoor ze precies had kunnen zien hoe hij over het pad naar zijn auto stampte en vervolgens met luid brullende motor wegreed. Als aan de grond genageld, bedenkend hoe snel het leven kon veranderen, had ze hem nagekeken terwijl de koude lucht om haar voeten wervelde.

Ze had hem sindsdien niet meer gesproken. Ze nam aan dat hij inmiddels ofwel druk bezig was zijn nieuwe leven in Newcastle te plannen of er al volop van genoot. Eerlijk gezegd betwijfelde ze

toch al of hun relatie veel toekomst had. Er waren zorgwekkende tekenen geweest dat hij niet kon accepteren dat er bepaalde voorwaarden aan haar verbonden waren. Voorwaarden die evengoed in stenen tafelen gehouwen en door Mozes zelf de berg af gedragen hadden kunnen zijn.

‘Toe, Saskia, waarom maak je je kaarten niet open?’

Haar vaders stem doorbrak haar gedachtegang en bracht haar terug naar de keuken en degenen die haar het allerdierbaarst waren.

Ze keek naar haar vader op en zag dat hij haar met zo’n typische intuïtieve glimlach zat te bekijken. Ze beantwoordde zijn glimlach en die van haar grootvaders, die zo graag wilden dat ze van haar verjaardag genoot.